

CURS ACADÈMIC: 2010-2011

LLICENCIATURA: Comunicació Audiovisual

Curs: 4

Codi: 20794

Assignatura: Llenguatges específics en els mitjans audiovisuals en català

Tipus d'assignatura: Optativa

Nº de crèdits: 1 teòric i 4 pràctics

Professorat: Margarida Bassols

Quadrimestre: 2n del 4t any

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

L'anàlisi lingüística dels recursos de la llengua oral espontània i la llengua estàndard, i la seva aplicació a la creació de guions d'entreteniment i ficció.

TEMARI:

Tema 1. Introducció al discurs audiovisual català. El circuit català de TVE. L'evolució del model lingüístic de TVC.

Tema 2. Elements i característiques del procés narratiu. Estructures gramaticals pròpies. El monòleg narratiu. Narració i guió.

Tema 3. Estructura de la conversa: intervencions, actes de parla i intercanvis. El tema i el progrés conversacional. Les preguntes confirmatòries.

Tema 4. Pragmàtica de la llengua dels mitjans audiovisuals. El contracte comunicatiu. Tipologia dels programes de ficció i entreteniment. Els enunciats i els implícits.

Tema 5. Interrelació llengua oral i llengua escrita. Variants cursives i estàndard oral. Projectió de la llengua oral en els textos literaris (Martí Pol, Monzó, Rodoreda). Recursos orals per al doblatge.

Tema 6. Variació i llengua oral. Varietats i registres. Els dialectes geogràfics en l'oral mediatitzat.

Tema 7. Llengua col·loquial: característiques fonètiques, morfològiques i sintàctiques. Tècniques discursives de translació del registre col·loquial a l'estàndard oral.

Tema 8. Llenguatge juvenil. Característiques discursives, pragmàtiques i retòriques. Els cronolèctes i els idiolectes en els programes de ficció.

Tema 9. Dialectes socials. Argots i grups professionals en la societat catalana. El caló en la llengua popular.

Tema 10. Esquetxos verbals i humor. Temes i recursos. Trets retòrics dels guions humorístics.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Comparato, D. (1989): *El guió. Art i tècnica d'escriure per al cinema i la televisió*. Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.

<http://esadir.cat>

Diccionari castellà-català (1989). Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

Badia i Margarit, A.M. (1994): *Gramàtica de la llengua catalana*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

Bassols, M. i Segarra, M.(eds.) (2009): *El col·loquial dels mitjans de comunicació*. Eumo. Vic.

<http://dlc.iec.cat>

Español, P. (1994): *Fer riure per televisió. Manual del guionista d'humor*. Columna. Barcelona.

Espinal, M.T. (2004): *Diccionari de sinònims de frases fetes*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat i Publicacions de la Universitat Autònoma. Bellaterra.

Grup Flaix (2009): *Diccionari del català col·loquial*. Enciclopèdia catalana. Barcelona.

Lloret, M.R., Mascaró, J. i Pérez Saldanya, M. (eds.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Empúries. Barcelona.

Payrató, L. (1988): *El català col·loquial. Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*. València: Publicacions de la Universitat de València.

Riera-Eures, Manel i Sanjaume, Margarida (2010): *Diccionari d'onomatopeies i altres interjeccions*. Vic: Eumo Editorial.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Bassols, M., Rico, A. i Torrent, A. (eds.) (1997): *La llengua de TV3*. Empúries. Barcelona.

Briz, A. i al. (1997): *Sobre l'oral i l'escrit*. Facultat de Filologia. Universitat de València. València.

- Burton, D. (1980): *Dialogue and Discourse. A sociolinguistic approach to modern drama dialogue and naturally occurring conversation*. Routledge. Londres.
- Cabré, J. (1999): *El sentit de la ficció, itinerari privat*. Proa. Barcelona.
- Coll, P. (1989): "Aportació nord-occidental a la fraseologia de la llengua estàndard". *L'estàndard i el català occidental. Jornada sobre l'estàndard nord-occidental*. Lleida.
- Conca, M. (1988): *Els refranys catalans*. Editorial 3 i 4. València.
- Costa, J. (1998): "I què?: notes sobre la conjunció 'i' en dos textos orals". A Payrató (ed.) (1998), 223-239.
- Cuenca, M. J. i Castellà, J. M. (1995): "Una caracterització cognitiva de les preguntes confirmatòries". *Caplletra*, 18. 65-84.
- Dijk van T. (1986): *Pragmàtica de la comunicació literària*. Gredos. Madrid.
- Fontanier (1977): *Les figures du discours*. Flammarion. París.
- Franquesa, M. (1991): *Diccionari de sinònims*. Editorial Pòrtic. Barcelona.
- Friedman, J. et al. (1994): *Writing long-running television series*. Media Business School. Madrid.
- Garcia Márquez, G. (1995): *Cómo se cuenta un cuento*. Ollero & Ramos Ed. Escuela Internacional de Cine y Televisión. San Antonio de los Baños.
- García Márquez, G. (1997): *Me alquilo para soñar*. Ollero & Ramos Ed. Escuela Internacional de Cine y Televisión. San Antonio de los Baños.
- Goffman, E. (1981): *Forms of talk*. Blackwell. Oxford.
- Grice, H. P. (1975): "Logic in conversation" a Cole, P. i Morgan, J. (eds.): *Syntax and semantics 3. Speech Acts*. 41-58. New York Academic Press. Nova York.
- Institut d'Estudis Catalans (1990): *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I: Fonètica*. Barcelona.
- _____ (1993): *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana II: Morfologia*. Barcelona.
- Kerbrat-Orecchioni, C. (1990/92/94): *Les interactions verbales*. Colin. París.
- Lacreu, J. (1990): *Manual d'ús de l'estàndard oral*. Servei de Publicacions de la Universitat de València. València.
- Leech, G. (1987): *Style in fiction*. Longman. Londres.
- Llengua i mèdia (2004): *La subtitulació del col·loquial*. Publicacions de la Universitat Autònoma. Barcelona.
- Llengua i mèdia (2004): "La qualitat de la llengua en la televisió en català". *Quaderns del CAC. Informe de l'audiovisual de Catalunya, 2003*. Pàgs. 231-264. Consell de l'Audiovisual Català. Barcelona.

Mac Laughlin, M. (1984): *Conversation. How talk is organized*. Sage Publication. Beverly Hills.

Moll, F. de B. (1973): *Gramàtica catalana referida especialment a les Illes Balears*. Moll. Palma de Mallorca.

Nofsinger, R. (1991): *Everyday Conversation*. Sage Publication. Londres.

Payrató, L. (ed.) (1998): *Oralment. Estudis de variació funcional*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

Peraire, J. (1995): "Oralitat i discurs audiovisual". *Jornades sobre Llengua i Ensenyament*. Publicacions UAB. Bellaterra. 161-173.

Salvador, V. (1990): "Els registres orals". a Ferrando, A., *La llengua als mitjans de comunicació*. 201-221. Institut de Filologia Valenciana. València.

Salvador, V. i Maingueneau, D. (1995): *Elements lingüístics per a l'anàlisi del discurs literari*. Tàndem. València.

Sánchez, A. i al (1991): *Argot barceloní*. Parsifal Edicions. Barcelona.

Sànchis Guarnier, M. (1993): *Gramàtica valenciana*. Altafulla. Barcelona.

Saunders, J. (1992): *How to Create Fictional Characters*. Allison and Busby. Londres.

_____ (1994): *How to Write Realistic Dialogue*. Allison and Busby. Londres.

Soulages, J.C. (2007): *Les rhétoriques télévisuelles. Le formatage du regard*. De Boeck. Brussel·les.

Tannen, D. (1982): *Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy*. Ablex Publishing Corporation. Norwood.

_____ (1982): *Analyzing discourse: Text and Talk*. Georgetown University Press. Washington.

_____ (1989): *Talking voices, repetition, dialogue and imagery in conversational discourse*. Cambridge University Press. Cambridge.

Televisió de Catalunya (1995): *El català a TV3. Llibre d'estil*. Edicions 62. Barcelona.

_____ (1997): *Criteris lingüístics sobre traducció i doblatge*. Edicions 62. Barcelona.

TERMCAT (1988-1996): *Reculls terminològics*. Generalitat de Catalunya. Barcelona. <http://www.termcat.cat>

Valor, E. (1988): *Vocabulari fonamental*. Plaza i Janés. Barcelona.

Verdaguer, P. (1999): *Diccionari de renecs i paraulotes*. Ed. El Trabucaire. Perpinyà.

Viana, A. (1986): "Sobre el català col·loquial". *Els Marges*. 35. 86-94.

Viana, A. (1987): "Els cinc rellotges de Martin Joos". *L'Espill*, 23-24. 43-59.

Viana, A. (1990): "Sintaxi i planificació del discurs". *Caplletra*, 7. 83-17.

Vila, F.X. (1998): "Bueno, vale ja de criticar, no?". A Payrató (ed.) (1998), 259-273.

Vinyoles, J.J. (1978): *Vocabulari de l'argot i la delinqüència*. Millà. Barcelona.

Vinyoles, J.J. (1989): *Diccionari eròtic i sexual*. Edicions 62. Barcelona.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA:

Les explicacions teòriques es donaran de manera succinta, i sempre amb exemples extrets del món audiovisual català, durant la primera part de la classe i s'aplicaran en una pràctica concreta durant la segona part.

PRÀCTIQUES:

Les pràctiques es basaran en l'aplicació dels recursos obtinguts a partir de l'anàlisi de la llengua de programes diversos: magazines, concursos, programes d'humor, programes musicals, sèries de televisió, pel·lícules i dibuixos animats. I tindran a veure amb la creació, la traducció i la correcció dels textos.

SISTEMA D'AVUACIÓ:

Per als qui assisteixin sempre a classe, l'avaluació es basarà en dues notes: la valoració de les pràctiques fetes i comentades a classe, i la puntuació obtinguda en un treball individual que consisteix en la redacció d'un guió de ficció. Aquells que no puguin seguir les sessions del curs tindran la possibilitat de fer un examen final.